

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за неживотно осигурување Скопје**

**Финансиски извештаи за годината која завршува
на 31 декември 2017 година**

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1.	ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)	1-4
2.	ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)	5-9
3.	ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ	10-11
4.	ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	12-13
5.	БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИКИТЕ ИЗВЕШТАИ	14-63

Извештај на независниот ревизор

До Одбор на директори и Акционерите на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје, кои што ги вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2017 година, како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и паричните текови за годината којашто завршува тогаш, и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиски извештаи ја прикажуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото заклучно со 31 декември 2017 година, резултатите од работењето, како и паричните текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за останати правни и регулаторни барања

Годишниот извештај е подготвен од страна на Менаџментот во согласност со барањата на Законот за Трговски Друштва, член 384.

Менаџментот е одговорен за подготвувањето на Годишната сметка и Годишниот извештај на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје, кои се одобрени од страна на Одборот на директори на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје.

Според барањата на Законот за Ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во Годишниот извештај подготвен од страна на Менаџментот на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје во согласност со член 384 од Законот за Трговски Друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во Годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2017 година.

Лубе Ѓорѓиевски
Управител

Лубе Ѓорѓиевски
Овластен ревизор

ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Скопје, 30 март 2018

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)
Година што завршува на 31 декември 2017**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+224+225)	200		395.983	342.342
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209)	201	8	370.797	319.419
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	8.1	403.344	371.423
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206	8.2	(27.816)	(33.486)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		5.516	19.050
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209	8.2	785	532
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	9	17.603	15.247
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани јединитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемници	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216	9.1	9.944	9.729
4. Позитивни курсни разлики	217		2.303	771
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		304	402
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		41	15
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		41	15
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		5.011	4.330
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a	10	1.902	2.252
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	10	3.350	2.974
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	11	2.331	2.450

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		387.549	356.501
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	12/13	167.499	170.736
1. Бруто исплатени штети	228	12	168.634	167.811
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229	12	(7.749)	(11.746)
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231	12	(1.286)	(6.035)
5. Промени во бруто резервите за штети	232	13	7.844	20.886
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234	13	(56)	(180)
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	14	(1.680)	(8.562)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		(1.680)	(8.562)
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		(1.680)	(8.562)
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕННИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		5.452	3.395
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		5.452	3.395

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДЕУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	15	176.352	163.875
1. Трошоци за стекнување (253+254+255)	252		88.602	83.689
1.1 Провизија	253		44.160	41.663
1.2. Бруто плати на вработените во внатрешната продажна мрежа	253а		2.797	38.609
1.2 Останати трошоци за стекнување	254		44.986	5.718
1.3 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		(3.342)	(2.301)
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		87.750	80.186
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		4.380	4.915
2.2 Трошоци за вработените	258		36.772	32.866
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		23.934	21.228
2.2.2 Трошоци за даночи на плати и надоместоци на плата	258б		2.261	1.971
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		9.507	8.558
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		1.070	1.109
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		4.965	3.483
2.4 Останати административни трошоци	260		41.634	38.922
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		22.607	20.009
2.4.2 Материјални трошоци	260б		3.814	3.485
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		15.214	15.428
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	16	6.394	1.776
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		4.196	779
3. Негативни курсни разлики	264		2.108	997
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргувanje (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		90	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		22.971	21.869
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	17	22.971	21.869

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		6.275	(9.811)
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЧУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	18	4.286	13.222
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		8.434	-
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	14.159
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	19	1.343	678
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		7.091	-
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	14.837

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	21	1.177	1.728
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003	21	1.177	1.728
B. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		486.159	469.227
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАД. ОБЈЕКТИ И ОСТ. МАТ. СРЕДСТВА (006+009)	005	22	4.162	4.276
1. Земјиште и град. објекти кои служат за врш. на дејноста (007+008)	006		4.162	4.276
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008	22	4.162	4.276
2. Земјиште, град. објекти и ост. средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИН. ВЛОЖ. ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИД. ДРУШТВА И ЗАЕД. КОНТ. ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013		11.542	11.593
1. Акции, удели и останати сопств. инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Долж. хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подруж. и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопств. инструменти во придржени друштва	016		-	-
4. Долж. хартии од вредност кои ги издале придржени друштва и заеми на придржени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придржени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		11.542	11.593
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		470.456	453.358
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	23	172.236	197.453
1.1 Долж. хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		60.444	69.951
1.2 Долж. хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		111.792	127.502
2. Фин. вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	24	22.377	15.357
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		22.377	15.357
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвест. фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргуваче (031+032+033+034)	030	25	24.393	14.548
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		24.393	14.548
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	26	251.450	226.000
4.1 Дадени депозити	036		251.450	226.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕО. КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		4.809	4.080
1. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервата за преносна премија	043		4.485	3.700
2. Дел за соосигурување и рео. во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервите за штети	045		323	380
4. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и рео. во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и рео. во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и рео. во бруто тех. резерви за осигурување на живот каде ризикот од влож. е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИН. ВЛОЖ. КАЈ КОИ ОСИГУРЕННИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		-	488
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		-	488

Белешките од страна 14 до 63 се составен дел на финансиските извештаи

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Г. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		119.192	116.867
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	27/28	99.266	98.810
1. Побарувања од осигуреници	056		77.113	78.866
2. Побарувања од посредници	057		22.153	19.944
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		81	44
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		81	44
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	29	19.845	18.013
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		10.095	8.581
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		5.895	6.193
3. Останати побарувања	066		3.855	3.239
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		16.169	14.072
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАД. ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	22	7.874	8.908
1. Опрема	070		7.302	8.213
2. Останати материјални средства	071		572	695
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	31	8.295	5.164
1. Парични средства во банка	073		8.214	5.108
2. Парични средства во благајна	074		81	56
3. Издвоени пар. средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати пар. средства и пар. еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		25.390	21.378
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		115	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080	30	21.927	18.586
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		3.348	2.792
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (A+B+C+D+E+Ж+3)	083		652.896	627.840
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		14.796	7.853

Белешките од страна 14 до 63 се составен дел на финансиските извештаи

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		204.396	197.524
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	32	322.963	322.963
1. Запишан капитал од обични акции	087	32	322.963	322.963
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		(218)	-
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		(218)	-
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		1.631	1.631
1. Законски резерви	096		-	-
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		1.631	1.631
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		1.631	22.117
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		(128.702)	(134.351)
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		7.091	-
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	14.837
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105	33	49.193	49.185
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106		374.245	362.564
I. Бруто резерви за преносни премии	107	35	187.161	182.958
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109	34	186.815	178.970
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		270	636
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕННИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		676	374
1. Резерви за вработени	115		-	-
2. Останати резерви	116		676	374
Г. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		1.653	314
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		1.653	314
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		14.023	9.931
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		2.879	1.013
1. Обврски спрема осигуреници	123		2.820	1.012
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		59	1
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		3.919	-
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		3.919	-
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	38	7.224	8.918
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		4.767	5.669
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		624	956
3. Останати обврски	133		1.833	2.293
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		8.710	7.948
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+Ѕ	136		652.896	627.840
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		14.796	7.853

Овие финансиски извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори за издавање на 30.03.2018 година.

Генерален Директор

Финансов Директор

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕННИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

Година што завршува на 31 декември 2017

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Првици на емитирани акции	Резерви					Општени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добишка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -) за тековната година	Добишка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
	1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11	
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	322.963	-	1.631	-	-	-	1.631	-	-	(119.027)	6.793	212.360
Промени во склад со одобрите политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Измена во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добишка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14.837)	(14.837)	
Добишка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14.837)	(14.837)	
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Неревалоризирани добишки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Неревалоризирани добишки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ревалоризирани добишки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14.837)	(14.837)	
Задолженече, немалуваче на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Исплатата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останатата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14.837)	(14.837)	
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	322.963	-	1.631	-	-	-	1.631	-	-	(119.027)	(8.043)	197.524

Белешките од страна 14 до 63 се составен дел на финансиските извештаи

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕННИТЕ ВО КАПИТАЛОТ (продолжува)

Година што завршува на 31 декември 2017

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Дебитка (со знак +) загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви	
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви						
				1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	322.963	-	1.631	-	-	-	-	1.631	-	-	(119.027)	(8.043)	197.524
Промена во сметководствените политики	VII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешка во претходниот период	VII2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година - преправено	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(218)	-	7.091	6.873
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.091	7.091
Несопственичка промена во капиталот	VIII12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(218)	-	-	-
Несопственичка добивка/загуба од материјални средстави	VIII12,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположени за продажба	VIII12,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Резализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположени за продажба	VIII12,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(218)	-	-	-
Останати несопственичка промени во капиталот	VIII12,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственичка промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.034)	8.043	(14.837)	
Зголемување/изразување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплатата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останатата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.043)	8.043	(14.837)	
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	322.963	-	1.631	-	-	-	-	1.631	-	(218)	(127.061)	7.091	204.396

Белешките од страница 14 до 63 се составен дел на финансиските извештаи

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2017

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	A		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	402.056	391.726
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	392.055	368.085
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	1.249	8.839
4. Примени камати од работи на осигурување	304	1.432	1.666
5. Останати приливи од деловни активности	305	7.320	13.135
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	393.215	389.291
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	166.768	166.992
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	23.897	36.102
4. Надоместоци и други лични расходи	310	81.758	71.476
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	43.638	42.917
6. Платени камати	312	409	433
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	293	1.166
8. Останати одливи од редовни активности	314	76.452	70.206
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	8.841	2.435
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	284.885	92.220
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	113.319	72.189
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	161.518	7.000
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	10.048	13.031

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+3331+332+333+334)	326	290.790	146.550
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	154	695
2. Одливи по основ на материјални средтсва	328	2.528	5.776
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придржани друштва и заеднички контролирани ентитети	330	52	482
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до доспевање	331	83.350	115.596
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	204.024	24.000
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	683	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV . НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	5.905	54.330
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	6	-	49.185
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	49.185
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгочочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгочочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгочочни кредити и заеми	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	49.185
IV . НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	686.941	533.130
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	684.005	535.841
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	2.936	-
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	2.710
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	5.164	7.875
3. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ БАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	195	-
Ѕ. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352)	353	8.295	5.164

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") запишано е во Централниот регистар на РМ под матичен број ЕМБС 6479570 на ден 6 Мај 2009 година.

Друштвото е регистрирано како акционерско друштво за обавување на неживотно осигурување како основна дејност. Во рамките на својата основна дејност Друштвото ги врши следните осигурувања:

- осигурување од последици на несреќен случај - незгода;
- осигурување на моторни возила (каско);
- осигурување на шински возила (каско);
- осигурување на воздухоплови (каско);
- осигурување на пловни објекти (каско);
- осигурување на стока во превоз (карго);
- осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- други осигурувања на имот;
- осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- општо осигурување од одговорност;
- осигурување на кредити;
- осигурување од финансиски загуби;
- осигурување на правна заштита;
- осигурување на туристичка помош;

Како основач со 100% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување дд Загреб, ул. Јагичева бр.33 Загреб, Хрватска. Крајно матично друштво е Адрес Група д.д. Ровињ, Хрватска.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Кирил и Методиј бр.20, а својата дејност ја обавува преку Дирекција и 23 експозитури (подружници).

Друштвото има вкупно 120 вработени со 31 декември 2017 година (2016: 127 вработени).

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 5.250.000 ЕУР, поделен на 52.500 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Членови на Одбор на Директори

Членовите на Одбор на Директори во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

Г-дин Никола Мишетиќ- Претседател на Одборот на Директори -Неизвршен член
Г-дин Маријан Краль - Неизвршен член на Одборот на Директори
Г-дин Анте Гавран - Неизвршен член на Одборот на Директори
Г-дин Дарко Данев - Независен неизвршен член на Одборот на Директори
Г-дин Гоце Вангеловски - Извршен член на Одборот на Директори

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основ за подготвка на финансиските извештаи

Финансиското известување на Друштвото е регулирано во законските прописи: Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15 и 6/2017, 30/16 и 61/16), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето (Сл. Весник 27/2002, 84/2002, 98/2002, 33/2004, 88/05, 79/07, 08/08, 88/08, 56/09, 67/10, 44/2011, 127/11, 112/2011, 30/2012, 188/2013, 112/2014, 153/2016, 192/2016 и 23/2017) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применуваат од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи МСФИ1), претходно познати како МСС (Меѓународни сметководствени стандарди), беа иницијално објавени во Службен весник во 1997 година и отогаш беа неколку пати ажурирани. Последото ажурирање беше во декември 2010 година.

Исто така, согласно Законот за супервизија на осигурувањето, (Сл весник на РМ 27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2016, 192/2016, 23/2017) 23/2016), Агенцијата за супервизија на осигурување има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издбојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (сл.весник на РМ 148/2010, 41/2011)
- Правилникот за формата и содржината на билансните шеми и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2017);
- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (Сл весник на РМ 64/2011, 127/2014 и 61/2017)
- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2017)
- Правилник за формата и содржината на ревизорскиот извештај и минималниот опфат на ревизија на друштвата за осигурување и реосигурување (сл. Весник 169/2010)
- Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (Сл весник на РМ 30/2012 и 61/2017)
- Детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување;
- Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (сл. весник 64 - 2011 и 61/2017)
- Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (сл. весник 67 - 2011 и)
- Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (сл. Весник 5/2011, 41/2011 и 61/2017)
- Метод за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на финансиските извештаи (Службен весник 169/2010, 141/2013, 61/2017);
- Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (Службен весник 158/2010, 169/2010, 41/2011 и 187/2013)
- Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 167/2011, 189/2013, 22/2017).

Сметководствената законска регулатива е со важност од 2011 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирано погоре.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1 Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, со исклучок на вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се мерат според методот на амортизирана набавна вредност и вложувањата расположливи за продажба кои се мерат според методот на објективна вредност.

2.2 Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата, односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случаувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивкта или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.3 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во македонски денари.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик. Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2 Договори за осигурување

(a) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ, или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход, а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработка дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработка од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработка во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(а) Признавање и мерење (продолжува)

Штети

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на датумот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не.

Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на пооделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи. Меѓународната пракса кај имотните осигурувања не бара дополнителни тестирања на соодветноста на резервациите за штети, затоа што самиот метод на нивно формирање ја обезбедува доволната висина.

(б) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(б) Средства за реосигурување (продолжува)

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Нето износот платен на реосигурител на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во билансот на успех во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

(в) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување поврзани со провизијата на надворешните и внатрешните продажни канали не претставуваат веднаш расход во финансиските извештаи тука полека се амортизираат низ животниот век на полисата за осигурување.

(г) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.3 Приходи од вложувања

Приходите од вложувања ги вклучуваат приходите по основ на камати и доспеани дисконти од пласирани средства во финансиски инструменти, како и приходот остварен при продажба на вложувањата и истите се исказуваат како приходи во согласност со прописите или според договорот склучен помеѓу страните, користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.4 Приходи од надомести и провизии

Надоместоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување, како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута повторно се вреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2016 и 2015, се следните:

	Во денари	
	2017	2016
ЕУР	61,4907	61,4812
УСД	51,2722	58,3258

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.7 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Почнувајќи од 1 јануари 2009 година па се до 31 декември 2013 година, Друштвото нема платено данок на добивка на добивката пред оданочување, додека добивката е распределена во форма на дивиденди и останати форми на дистрибуција на добивката во монетарен или немонетарен облик. 10% данок на добивка се пресметува на распределениот дел од добивката, во моментот на исплата на дивидендите. Дивидендата распределена на домашни правни лица беше изземена од оданочување со данок на добивка. Дивидендата распределена на физички лица и странски правни лица не беше изземена од оданочување со данок на добивка и обврска за плаќање на 10% данок на добивка настапуваше во моментот на исплата на дивидендата.

Данокот на добивка се додаваше на непризнаените трошоци настанати во текот на фискалната година, намалени за износот на даночниот кредит и други даночни олеснувања. Данок на добивка на непризнаените трошоци се плаќаше без оглед дали Друштвото остварило добивка или не.

Почнувајќи од 2014 година нов даночен режим стапи на сила, според кој основицата за пресметка на данокот на добивка се префрли од концептот на „распределба“ на добивката, на добивка пред оданочување. Новиот Закон за данок на добивка беше донесен и стапи на сила од 2 август 2014 година, но треба да се применува од 1 јануари 2015 и за добивката остварена во 2014 година.

Тековниот данок на добивка се пресметува на основа на даночните закони усвоени или значително усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба, во земјите во кои Друштвото оперира и генерира добивка која е предмет на оданочување. Повремено, Раководството ги оценува позициите во даночните пријави во однос на ситуациите каде апликативната даночна регулатива бара соодветни интерпретации. Раководството исто така пресметува резерви, кога е неопходно, врз основа на износите кои се очекува да бидат исплатени на даночните власти.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.7 Данок од добивка (тековен и одложен) (продолжува)

Одложен данок на добивка

Во согласност со даночната регулатива применлива од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, даночната стапка за оданочување на нераспределената добивка практично беше сведена на нула, со оглед на тоа што данок на добивка се пресметуваше само кога добивката се распределуваше на странски правни лица. Согласно МСС 12.52A и ПКТ 25, одложените даночни средства и одложените даночни обврски треба да се мерат со примена на нераспределената стапка. Тоа резултираше со ануирање на одложените даночни средства и сите одложени даночни обврски со состојба на 31 декември 2009, како и ануирање на сите одложени даночни средства со состојба на 31 декември 2010, доколку постојат.

Почнувајќи од 1 јануари 2014, одложениот данок на добивка се признава за временските разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат ако тие произлегуваат од почетното признавање на гудвил, одложениот данок на добивка не се пресметува ако произлегува од почетното признавање на средството или обврската од трансакција поинаква од деловна комбинација која во моментот на настанување нема влијание ниту врз сметководството ниту на оданочивата добивка или загуба. Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со привремените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски.

Одложените даночните средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмирят износите на нетирана основа.

Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2017 и 2016 година, бидејќи не постојат привремени разлики на овие датуми.

3.8 Заработка/(загуба) по акција

Друштвото прикажува основна заработка/загуба по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработка/загуба по акција е направена со поделба на нето добивката/загубата за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.9 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на беззначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки.

3.10 Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактуирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителни и ненаплатливи побарувања.

3.11 Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура, и тоа како што следува:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

Во текот на октомври 2013, Агенцијата за супервизија на осигурување направи измена во Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси согласно кои:

- 1) Сите побарувња по основ на премија за осигурување кај кои договорениот рок на доспевање утврден во договорот (полисата) за осигурување односно анексот кон договорот е утврден после датумот на истек на скаденцата по договорот за осигурување, Друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% од износот на овие побарувња, почнувајќи од првиот ден на истек на скаденцата по договорот за осигурување, без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.11. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување (продолжува)

2) Сите побарувња по основ на регрес кај кој договорениот рок на доспевање утврден во спогодбата за наплата на регресниот долг склучена со регресниот должник е утврден после 365 дена од датумот на склучување на спогодбата, Друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% од износот на овие побарувања, почнувајќи од 366-от ден од денот на склучување на спогодбата, без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на регресниот должник.

За горенаведените побарувања, до истекот на скаденцата по договорот за осигурување односно до 365-от ден од денот на склучување на спогодбата за наплата на регресниот долг, Друштвото ги применува процентите на исправка на вредност дадени во табелата погоре.

3.12 Материјални средства

Материјалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста. Материјалните трошоци и трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на средствата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдени стапки со помош на кои набавната вредност на средствата треба да се отпише во текот на нивниот проценет корисен век на употреба. Применетите годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на средствата за 2017 и 2016 година се следните:

	2017	2017	2016	2016
Мебел и опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Компјутерска опрема	25 %	4 години	25 %	4 години
Останата опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Градежни објекти	2,5%	40 години	2,5%	40 години

3.13 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2017 година изнесува 20% годишно (2016: 20%).

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.14 Оштетување на средствата

Средствата кои имат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност.

Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.15 Вложувања во финансиски инструменти

a) Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2017 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од МКД 11.542 илјади (2016: МКД 11.593 илјади) се однесуваат на основачки удел во Националното Биро за Осигурување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за осигурување (во натамошниот текст: Биро) се основа со цел да овозможи примена на меѓународните договори за осигурување на сопствениците, односно корисниците на моторни возила од одговорност за штети причинети, со употреба на моторно возило, на трети лица, да ги претставува друштвата за осигурување од Република Македонија во меѓународните организации и институции за осигурување како и за вршење на други работи предвидени со Договорот за основање на Националното Биро за осигурување, како правен следбеник на Националното биро за зелена карта.

Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебни сметки во банки. Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на неговото работење со осигурување на моторни возила.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.15 Вложувања во финансиски инструменти (продолжува)

б) *Останати финансиски вложувања*

Недеривативни финансиски средства

Друштвото располага со вложувања во финансиски средства кои ги класифицира како вложувања кои се чуваат до доспевање, како и вложувања расположливи за продажба.

Вложувањата во финансиски инструменти почетно се признаени по набавна вредност вклучувајќи ги и трансакциските трошоци. Трансакционите трошоци вклучуваат брокерска провизија, берзанска такса и такса на ЦДХВ. Набавката на финансиските средства се евидентира на денот на тргувачето.

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средства се депризнаја или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

Вложувањата во средства расположливи за продажба се мерат по објективна вредност. Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмиренена, помеѓу запознаени, спремни странки во трансакција.

Доколку пазарот за финансиски инструменти не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност со користење на техники за вреднување. Целта на примена на техники на вреднување е да се утврди која ќе биде цената на трансакција на датумот на мерењето под пазарни услови, мотивирани од нормални бизнис размислувања. При утврдување на објективната вредност, овие техники за вреднување на средствата се применуваат одделно за секоја компанија, во зависност од големината или истите можности за примена на одредени методи.

За финансиски средства расположливи за продажба ефектите од вреднување по објективната вредност се евидентираат како зголемување или намалување во ревалоризационата резерва во капиталот и курсните разлики на немонетарните финансиски средства (на пр. вложувања во акции), која е деноминиран во странска валута. За монетарни финансиски ставки од категоријата расположливи за продажба, курсните разлики се евидентираат во билансот на успех. Во времето на продажбата на средствата расположливи за продажба, кумулативната добивка или загуба се пренесуваат од ревалоризационите резерви во билансот на успех.

За финансиските средства за тргуваче, ефектите од вреднување кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех, директно се признаваат во билансот на успех како и курсни разлики за хартии од вредност кои се деноминирани во странски валути.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.16 Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се исказуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на приходите.

3.17 Капитал

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

3.18 Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се исказуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.19 Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата.

Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтиранот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето, јубилејни награди и неискористен годишен одмор

Друштвото врши уплата на придонесите за пензинско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото од 2017 има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 676 илјади денари (2016: 374 илјади денари).

3.20 Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде применено истото.

Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.21 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за преносни премии
- Резерви за бонуси и попусти
- Резерви за штети
- Други технички резерви.

a) Резерви за преносни премии

Резервите за преносни премии се определуваат во висина на оној дел од премијата кој се пренесува за следниот пресметковен период во износ помеѓу изминатиот период на осигурување и преостанатиот период до истек на договорот за осигурување.

Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

b) Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква која осигурениците имаат право да ја примат врз основа на: 1) право на учество во добивката и останати права кои произлегуваат од договорот за осигурување (бонуси); 2) право на делумно намалување на премијата (попусти); 3) право на поврат на дел од премијата кој се однесува на преостанатиот период на осигурување поради предвремено престанување на осигурувањето (отказ).

c) Резерви за штети

Резервите за штети се издвојуваат во износ на проценетите обврски кое Друштвото треба да ги плати, врз основа на договорот за осигурување во кои осигурителниот настан се появил до крај на пресметковниот период, без разлика дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги и трошоците кои произлегуваат од ненавремено извршување на обврските на Друштвото во однос на комплетирање на бањата за штети. Резервите за штети покрај проценетите обврски за пријавени и понатаму неликивидирани штети, вклучуваат и процена на обврските за веќе настанати непријавени штети.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.21 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото треба да ги земе во предвид:

- Изготвените технички извештаи кои се однесуваат на настанати материјални загуби или медицински извештаи за повреди или болести;
- Судски одлуки, било да се конечни или не;
- Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Затезна камата од судски спорови;
- Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

На крајот на секој период на известување Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

- Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување користејќи актуарски методи од страна на овластен актуар.

3.22 Тест на адекватност на обврските

Друштвото на крајот на секој период на известување оценува дали вкупните признаени обврски по осигурување се соодветни, користејќи тековни проценки за идните парични текови кои произлегуваат од договорите за осигурување. Доколку оценката прикаже дека сметководствената вредност на обврските за осигурување се неадекватни во однос на проценетите идни парични текови, вкупниот недостаток се евидентира во добивката или загубата за периодот.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.23 Неизвесни средства и обврски

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

4 КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Во однос на севкупните активности на осигурување, Друштвото е должно да издвојува адекватни технички резерви наменети за трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување и на евентуалните загуби поради ризици кои произлегуваат од работите на осигурување кои ги извршува.

Резерви за преносни премии

Резервите за преносни премии се издвојуваат за секој договор за осигурување поединечно, во висина на овој дел од бруто полисираната премија што се пренесува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период до истекот на договорот за осигурување.

Резерва за неистечени ризици

Друштвото пресметува дополнителна резерва за неистечени ризици, бруто и нето, најмалку еднаш годишно со состојба на 31 декември од тековната година; и така пресметаниот износ се дава на процената на резервата за преносни премии направена на последниот датум од секој пресметковен период во текот на една календарска година.

Друштвото ја проценува дополнителната резерва за неистечени ризици, така што најпрво врши процена на: а) вкупните очекувани идни штети; б) вкупниот износ на трошоци кои се вклучуваат во цената на осигурување но не се настанати до пресметковниот датум.

Резерви за бонуси и попусти

Резерви за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на: 1) право на учество во добивката, како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси), 2) право на делумно намалување на премии (попусти), и 3) право на враќање на дел од премијата.

Резерви за настанати и пријавени штети

Друштвото врши процена на очекуваниот износ на надоместок на секоја штета поединечно врз основа на прибраната документација. Доколку нема соодветна документација, се користи мислење на соодветен експерт (проценител, лекар, актуар, адвокат и сл.).

Резервите за директни и индиректни трошоци се составен дел од резервите.

Резерви за настанати но непријавени штети

Резервите за настанати но непријавени штети Друштвото првенствено ги проценува со помош на актуарски признати методи, статистички методи (за кои е неопходно да се направи развој на штетите во форма на триаголник); преку проекција на вкупните штети или преку проекција само на резервите за настанати но непријавени штети. При користење на гореспоменатите методи, Друштвото задолжително ги зема предвид соодветноста и доволноста на податоците.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и вложувањата. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2017 и 2016 во согласност со регулативата:

	2017	2016
Вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки (макс. до 3% од технички резерви)	8.295	5.164
б) Депозити во банки (макс. до 60% од тех. резерви)	201.000	196.000
в) Хартии од вредност издадени од РМ (максимум до 80% од тех. резерви)	194.613	193.604
г) Удели и акции на инвестиц. фондови регист. во РМ (макс. до 20% од тех. резерви)	<u>24.393</u>	<u>14.548</u>
Вкупно средства	<u>428.301</u>	<u>409.316</u>
Технички резерви		
а) Резерви за преносни премии	182.676	179.259
б) Резерви за бонуси и попусти	270	636
в) Резерви за штети	<u>186.492</u>	<u>178.591</u>
Вкупно технички резерви	<u>369.437</u>	<u>358.485</u>
Средства кои ги надминуваат (недостасуваат) во споредба со резервите	<u>58.863</u>	<u>50.831</u>

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки не смеат да надминат 3%, депозити во банки кои имаат издадена дозвола од НБРМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Македонија не смеат да надминат 80%, како и инвестициските фондови да не надминат 20% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви- Неживотно осигурување

На 31 декември 2017 година паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки изнесуваат 1,9% (2016: 1,3%), депозити во банки изнесуваат 46,9% (2016: 47,9%), државните записи и државните обврзници изнесуваат 45,4% (2016: 47,3%), додека инвестициските фондови учествуваат со 5,7 % (2016: 3,6%) во вкупните вложувања на средства.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиот во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Концентрацијата на ризикот на осигурување пред и после реосигурувањето во однос на класата на прифатен осигурителен ризик е прикажана во таблициата:

Класа	31 декември 2017			31 декември 2016		
	Бруто настанати штети	Дел за реосигурување	Нето настани и штети	Бруто настанат и штети	Дел за реосигурување	Нето настани и штети
Незгода	23.926	-	23.926	37.894		37.894
Каско	28.655	-	28.655	16.519		16.519
Карго	(619)	1.230	611	5.102		5.102
Пожар	1.875	-	1.875	6.403	6.214	189
Имот	8.881		8.881	4.451		4.451
АО	102.883		102.883	103.232		103.232
Одговорност	139		139	(201)		(201)
Патничко	2.991		2.991	3.552		3.552
Вкупно	168.729	1.230	167.499	176.950	6.034	170.736

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување (продолжува)

(a) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случаувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик

5.2.1 Девизен ризик

Девизниот ризик претстваува ризик од промена на девизните курсеви во однос на домашната валута (МКД), кои може да влијаат врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти.

Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување, поради што Друштвото е изложено на ризик поврзан со секојдневни промени на курсевите на странските валути.

За да ја намали изложеноста на девизен ризик, Друштвото спроведува политика со која слободните парични средства од капиталот и техничките резерви ги пласира во државни обврзници и записи деноминирани во ЕУР и врши орочување во форма на девизни депозити и денарски депозити со девизна клаузула.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства и набавки на услуги, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2017 и 2016 година по валути е следната:

2017 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	210.810	-	210.810
Обврски	57.923	-	57.923
Нето девизна позиција	152.887	-	152.887

2016 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	157.841	-	157.841
Обврски	50.141	-	50.141
Нето девизна позиција	107.700	-	107.700

Друштвото претежно е изложено на ЕУР и има позитивна нето девизна позиција.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2017 година по валути е следната:

	ЕУР	УСД	МКД	Вкупно
Парични средства	371	-	7.924	8.295
Депозити во банки	-	-	251.450	251.450
Депозит во ГФ на НБО	-	-	11.542	11.542
Вложувања во хв	185.964	-	8.649	194.613
Инвест. фондови	24.393	-	-	24.393
Побарувања за премии	-	-	99.265	99.265
Останати побарувања	81	-	19.845	19.845
	210.810	-	398.675	609.404
Обврски за штети	-	-	2.879	2.879
Реосигурување	3.919	-	-	3.919
Останати обврски	54.00	-	4.067	58.071
	4	-	5.293	64.869
	57.923	-		

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2016 година по валути е следната:

	ЕУР	УСД	МКД	Вкупно
Парични средства	417	-	4.746	5.164
Депозити во банки	-	-	226.000	226.000
Депозит во ГФ на НБО	-	-	11.593	11.593
Вложувања	142.876	-	69.934	212.810
Инвест. фондови	14.578	-	-	14.578
Побарувања за премии	-	-	98.810	98.810
Останати побарувања	-	-	18.013	18.013
	157.841	-	429.096	586.937
Обврски за штети	-	-	1.012	1.012
Реосигурување	-	-	-	-
Останати обврски	50.141	-	7.962	58.103
	50.141	-	8.974	59.115

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	2017	2016	2017	2016
ЕУР	1.592	1.077	(1.592)	(1.077)
УСД	-	-	-	-
Нето Ефект	1.592	1.077	(1.592)	(1.077)

5.2.2 Пазарен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања или од индексот на цените на капиталот. Друштвото има ангажирано значаен износ на средства во финансиски инструменти - вложувања кои се чуваат до доспевање. Истите се амортизираат во однапред определени временски интервали (фиксно доспевање) со фиксни или определиви плаќања. Пазарниот ризик постои доколку Друштвото нема можност да го чува вложувањето во финансиски инструменти со фиксно доспевање и одлучи истите да ги продаде пред рокот на доспевање, во тој случај вредноста на финансиските средства ќе флукутира како резултат на промените на пазарните цени.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Политиките и процедурите за управување со кредитниот ризик се:

- а) побарувањата од купувачи се состојат од голем број на салда;
- б) кај вложувањата на слободните парични средства применет е принципот на дисперзија на ризик со орочување во повеќе првокласни банки, исто така и вложувања во државни хартии од вредност.

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на комитенти. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиот на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2017	2016
Финансиски средства		
Вложувања во заед. контрол. ентитети	11.542	11.593
Финан. влож. кои се чуваат до доспевање	172.236	197.454
Финан. влож. расположливи за продажба	22.377	15.357
Инвестициски фондови	24.393	14.548
Депозити, заеми и останати пласмани	251.450	226.000
Побарувања за премии	99.266	98.810
Други побарувања	19.926	18.013
Пари и парични еквиваленти	8.295	5.164
	609.485	586.938

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2017 и 2016 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 28,3% (2016: 32,2%) се однесуваат на финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, 41,3% (2016: 36,8%) се однесуваат на орочени депозити додека 16,3% (2016: 16,1%) се однесуваат на побарувања од премии.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Македонија. Во 2017 Fitch - Кредит рејтинг агенцијата и го додели Бб+ кредитниот рејтинг на Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестиирани во големи и средни банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРМ.

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложивања во финансиски инструменти.

Структурата на побарувањата од премии на 31 декември 2017 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	65.216	-	65.216
Доспеани, но неоштетени побарувања	11.201	-	11.201
Доспеани и оштетени побарувања	85.527	62.678	22.849
	161.944	62.678	99.266

Структурата на побарувањата од премии на 31 декември 2016 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	61.327	-	61.327
Доспеани, но неоштетени побарувања	10.075	-	10.075
Доспеани и оштетени побарувања	83.810	56.402	27.408
	155.212	56.402	98.810

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

**5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ
(продолжува)**

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Старосната струка на доспеаните побарувања по премии за годините кои завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година е како што следи:

Доспевање на побарувањата по премии:

	2017	2016
Недоспеани	65.216	61.327
Од 0-31 дена	11.201	10.075
Од 31-60 дена	7.698	7.318
Од 61-120 дена	13.986	15.346
Од 121-270 дена	11.604	18.083
Од 271-365 дена	3.657	4.731
Над 365 дена	48.582	38.332
	161.944	155.212

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.4 Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има депонирани средства во банки може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик и истиот е даден во табелите подолу.

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано средства кај банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 Декември 2017	31 Декември 2016
Финансиски средства		
<i>Некаматоносни:</i>		
- Парични средства	81	56
- Побарувања за премии	99.266	98.810
- Останати побарувања	19.845	18.013
	119.192	116.879
<i>Каматоносни со променлива камата</i>		
- Парични средства	8.214	5.108
- Депозити во банки	251.450	226.000
- Депозити во ГФ на НБО	11.52	11.593
- Инвестициски фондови	24.393	14.548
	295.599	257.249
<i>Каматоносни со фиксна камата:</i>		
- Вложувања во државни обврзници	194.613	212.810
- Дадени заеми на други	-	-
	194.613	212.810
	609.404	586.982
Финансиски обврски		
<i>Некаматоносни:</i>		
- Обврски за штети	2.820	1.012
- Обврски кон реосигурители	3.919	-
- Останати тековни обврски	6.601	7.961
	13.340	8.973
<i>Каматоносни со фиксна камата:</i>		
- Финансиски лизинг	624	956
- Субординиран заем	49.193	49.185
	49.817	50.141
	63.156	59.114

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

**5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ
(продолжува)**

5.4 Каматен ризик

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на депонираните средства. Анализата е направена на салдата на депозити во банки и депозити во ГФ на НБО, на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 2%		Намалувања за 2 %	
	2017	2016	2017	2016
Депозити во банки	5.260	4.752	(5.260)	(4.752)
Кредити	-	-	-	-
Нето ефект	5.260	4.752	(5.260)	(4.752)

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност:

	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Парични средства	8.295				8.295
Депозити во банки	96.450	135.000	20.000	-	251.450
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	11.542	11.542
Вложувања во ХВ	84.203	81.425	26.672	2.313	194.613
Инвестициски фондови	-	-	-	24.393	24.393
Побарувања за премии	99.266	-	-	-	99.266
Останати побарувања	19.926	-	-	-	19.845
	308.140	216.425	46.672	38.248	609.404
Технички резерви	374.245	-	-	-	374.245
Резервирања	-	-	-	676	676
Обврски за штети	2.879	-	-	-	2.879
Реосигурување	3.919	-	-	-	3.919
Финансиски обврски	312	312	49.193	-	49.816
Останати обврски	4.188	-	-	-	5.977
	385.543	312	49.193	676	437.512
Нето ликвидносен гап	(77.403)	216.113	(2.521)	37.572)	171.890

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2016 година според нивната доспеаност:

	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Парични средства	5.164			-	5.164
Депозити во банки	29.000	151.000	46.000	-	226.000
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	11.593	11.593
Вложувања во ХВ	94.261	93.971	22.523	2.055	212.810
Инвестициски фондови	-	-	-	14.548	14.548
Побарувања за премии	98.810	-	-	-	98.810
Останати побарувања	18.013	-	-	-	18.013
	259.727	244.971	68.523	28.196	586.938
Технички резерви	362.565	-	-	-	362.565
Резервирања	-	-	-	374	374
Обврски за штети	1.013	-	-	-	1.013
Реосигурување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски	-	-	-	50.141	50.141
Останати обврски	7.961	-	-	-	7.961
	371.539	-	-	50.515	422.054
Нето ликвидносен гап	(126.291)	244.971	68.523	(22.319)	164.884

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.6 Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2017 година, како и на персоналниот данок на доход и придонесите на личните примања. Според ова, постои даночен ризик за пресметка на дополнителни даноци и придонеси во случај на идна контрола од страна на даночните власти и истиот е изразен преку износите дадени во билансите за 2017 година.

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на неживотно осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор;

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање;

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.7 Управување со ризикот од капитал (Продолжува)

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2017 и 2016 во согласност со регулативата. Друштвото не е во согласност со пропишаните барања.

	2017	2016
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	322.963	322.963
б) Резерви	1.631	1.631
в) Ревалоризациони резерви	(218)	-
г) Нераспоредена добивка	-	-
д) Акумулирана добивка	1.631	1.631
ѓ) Откупени сопствени акции (-)	-	-
е) Нематеријални средства (-)	(1.177)	(1.728)
ж) Акумулирана и тековна загуба (-)	(128.702)	(148.927)
3) Субординиран заем	39.354	49.185
Вкупно капитал	<u>235.482</u>	<u>224.755</u>
2. Маргина на солвентност	72.040	64.426
3. Гарантен фонд (3,000,000 ЕУР)	<u>184.472</u>	<u>184.445</u>
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	163.442	160.329
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	51.010	40.310

Потребното ниво на маргина на солвентност е пресметано според двата метода согласно Законот за супервизија на осигурувањето, при што според методот на стапка на премија изнесува 44.338 илјади денари, додека според методот на стапка на штети изнесува 72.040 илјади денари. Се користи повисокиот пресметан износ од двата методи.

Капиталот на друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде barem еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на друштвото за осигурување, кое се пресметува со примена на методот стапка на премија или методот - стапка на штета, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

6 УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

6.7 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа. Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

7 СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнес) сегменти, ниту како географски сегменти.

Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

8 ЗАРАБОТЕНИ ПРЕМИИ, НЕТО

	2017	2016
Бруто запишани (полисирани) премии	403.344	371.423
Промени во резерви за преносни премии	(5.516)	(19.050)
	<u>397.828</u>	<u>352.373</u>
Бруто премија предадена во реосигурување	(27.816)	(33.485)
Промени во премија предадена во реосигурување	785	532
Вкупно заработка премија, нето	<u>370.797</u>	<u>319.420</u>

8.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2017	2016
Класа		
Имот	16.019	18.253
Каско	46.612	36.875
Незгода	53.956	41.379
АО и зелена карта	251.960	239.954
Транспорт	1.796	6.153
Патничко осигурување	11.162	9.787
Пожар	19.513	16.293
Општа одговорност	2.307	2.729
Останати	19	-
Вкупно	<u>403.344</u>	<u>371.423</u>

8.2 ПРЕМИЈА ПРЕДАДЕНА ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2017	2016
Премија за реосигурување		
Незгода	1.323	1.041
Зелена карта/АО/Каско	11.832	15.885
Транспорт	4.256	5.640
Пожар-Имот	8.941	8.570
Општа одговорност	1.465	2.348
Останати	-	-
Вкупно	<u>27.816</u>	<u>33.484</u>
Промена во преносна премија од реосигурување	<u>785</u>	<u>532</u>
Вкупно	<u>27.031</u>	<u>32.952</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

9 ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2017	2016
Приходи од камати	9.944	9.729
Позитивни курсни разлики	2.303	771
Амортизација на дисконтот на обврзници	5.011	4.330
Нереал. добивки од сведување на објект. вредност	304	402
Реал. добивки од сведување на објект. вредност	41	15
Вкупно	17.603	15.247

9.1. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	2017	2016
Приходи од камати на сметки во банки	2	1
Приходи од камати на орочени средства	6.186	6.028
Приходи од камати од вложувања	3.756	3.700
Вкупно	9.944	9.729

10 ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2017	2016
Приходи од провизија од реосигурување	1.902	2.252
Приходи од регреси	3.350	2.974
Вкупно	5.252	5.226

11 ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2017	2016
Приходи по основ на камати, казни и надоместоци	1.432	1.666
Останати приходи	899	784
Вкупно	2.331	2.450

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

12 НАДОМЕСТ НА ШТЕТИ, НЕТО

	2017	2016
Надоместоци по основ на исплатени бруто штети:		
Незгода	23.755	37.128
Каско	23.370	13.722
Имотни осигурувања	6.934	3.225
Пожар	2.368	7.799
Автоодговорност	107.079	96.611
Патничко осигурување	2.669	3.298
Транспорт	61	4.229
Општа одговорност	-	-
Извидување и проценка на штети	2.398	1.798
Бруто реализирани регреси	(7.749)	(11.746)
Бруто исплатени штети (дел од реосигурување)	(1.286)	(6.035)
Вкупно	159.599	150.029

13 ПРОМЕНИ ВО РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ШТЕТИ

	2017	2016
Настанати и пријавени штетни (РБНС)	3.281	(4.803)
Настанати и непријавени штети (ИБНР)	4.563	25.689
Вкупно	7.844	20.886

	2017	2016
Промена во РБНС дел за реосигурување	(56)	(180)
Промена во ИБНР дел за реосигурување	(56)	(180)

14 ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2017	2016
Резерви за останати технички резерви	(1.314)	(2.878)
Резерви за бонуси и попусти	(366)	(5.685)
Вкупно	(1.680)	(8.563)

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

18 ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ

	2017	2016
Загуби поради обезвреднување на регреси, заеми и останати побарувања	3.851	13.185
Трошоци за казни и судски трошоци	-	-
Усогласувања на побарувања	-	-
Останати трошоци	434	37
Вкупно	4.285	13.222

19 ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2017	2016
Финансиски резултат во биланс на успех	8.434	(14.159)
Непризнаени расходи:	4.994	20.935
Надомести на вработени (непризнати)	164	554
Репрезентација, спонзорства и донации	2.270	2.503
Надоместоци на Одбор на директори	8	72
Премии за осигурување (лица)	171	171
Парични и даночни казни, пенали	-	-
Други усогласувања на расходи	970	17.408
Камата по кредити	1.410	225
Даночна основа	13.428	6.776
Данок од добивка во биланс на успех	1.343	678
Ефективна даночна стапка	1,59%	(4,79%)

20 ЗАРАБОТУВАЧКА (ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

	2017	2016
Нето добивка (загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	7.091	(14.837)
	Акции 2017	Акции 2016
Издадени обични акции на 1 јануари	52.500	52.500
Издадени обични акции во годината	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	52.500	52.500
Основна заработкачка (загуба) по акција (МКД)	135	(283)

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

15 ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2017	2016
Бруто плати на вработени	80.688	73.736
Амортизација на материјални	4.380	4.916
Трошоци за провизии	44.160	41.663
Трошоци за пропаганда и реклама	4.605	5.569
Закупнина	11.252	10.556
Трошоци за телекомуникации	4.725	3.658
Надомести за членови на Одбор на Директори	205	265
Потрошени материјали и енергија	4.251	4.878
Банкарски услуги и членарина на здруженија	2.397	2.200
Надомест на трошоци на вработените	3.159	2.260
Договори на дело (надворешни соработници)	4.965	3.482
Останати оперативни расходи	14.906	12.995
Промена на одложените трошоци за стекнување	<u>(3.341)</u>	<u>(2.302)</u>
Вкупно	176.352	163.876

16 ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2017	2016
Расходи од камати	4.196	779
Негативни курсни разлики	2.108	997
Останати трошоци од вложувања	90	-
Вкупно	6.394	1.776

17 ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2017	2016
Трошоци за учество во штети во ГФ на НБО	7.801	7.526
Трошоци за противпожарен придонес и безбедност	9.378	8.518
Трошоци за финансирање на НБО и АСО	5.003	5.018
Други	788	807
Вкупно	22.971	21.869

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

21 НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	2017	2016
Почетна состојба	11.484	10.789
Набавки	154	695
Прекнижување од материјални средства	-	-
Вкупно набавна вредност	11.638	11.484
Почетна состојба	9.756	9.024
Амортизација за годината	705	732
Прекнижување од материјални средства	-	-
Вкупно акумулирана амортизација	10.461	9.756
Нето сегашна вредност на 31 Декември	1.177	1.728

Нематеријалните средства се состојат од набавен апликативен софтвер за осигурително работење.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

22 МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Граде. објекти	Опрема и мебел	Влож. во туѓ имот	Инвестици и во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари 2016	4.971	21.527	7.358	-	33.856
Набавки	66	5.236	474	-	5.776
Состојба на 31 декември 2016	5.037	26.763	7.832		39.632
Набавки	-	2.398	129	-	2.527
Состојба на 31 декември 2017	5.037	29.161	7.961		42.159
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари 2016	552	15.281	6.432	-	22.265
Амортизација за 2016 година	209	3.270	704	-	4.183
Состојба на 31 декември 2016	761	18.551	7.136		26.448
Амортизација за 2017 година	114	3.309	253	-	3.676
Состојба на 31 декември 2017	875	21.860	7.389		30.124
Сегашна вредност на 31.12.2016	4.276	8.212	696		13.184
Сегашна вредност на 31.12.2017	4.162	7.301	572		12.035

Друштвото располага со два сопствени деловни простор во Скопје, додека за останатиот деловен простор земен под оперативен наем плаќа месечна закупнина.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

23 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	2017	2016
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност	123.741	127.265
Вложувања во државни записи-номинална вредност	59.000	85.272
	182.741	212.537
Дисконт на обврзници	(10.505)	(15.083)
	172.236	197.454
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање		

Заклучно со 31 декември 2017 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници за денационализација во износ од 113.394 илјади денари (2016: 113.559 илјади денари) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно и државни обврзници за денационализација во износ од 59.000 илјади денари кои доспеваат во 2018 година со каматни стапки 1,45% и 5,15%.

24 ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

Заклучно со 31 декември 2017 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Министерство за финансии во износ од 15.158 илјади денари (2016: 15.357 илјади денари) кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 3,7% годишно и државни обврзници за денационализација во износ од 7.219 илјади денари (2016: 0 илјади денари) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно.

25 ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	2017	2016
Удели во инвестициони фондови	24.049	14.132
Промена на објективната вредност преку билансот на успех	344	416
Вкупно вложувања за тргувanje	24.393	14.548

Заклучно со 31 декември 2017 година, Друштвото има вложувања во КД Фондови, КБ Фондови и WVP инвестициски кеш фонд.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

26 ДЕПОЗИТИ

	2017	2016
Депозити во банки:		
Шпаркасе Банка АД Скопје	25.000	25.000
НЛБ Тутунска Банка АД Скопје	81.450	81.000
Халк Банка Скопје	55.000	90.000
Стопанска Банка АД Скопје	40.000	-
Комерцијална Банка АД Скопје	20.000	-
Охридска Банка АД Скопје	30.000	30.000
Вкупно депозити во банки	251.450	226.000

Со состојба на 31 декември 2017 година, Друштвото има орочени депозити во банки со рок на орочување над една година со каматна стапка од 1,80-3,90%. Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходите од вложувања.

27 ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТНИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2017	2016
Побарувања од премии:		
Побарувања од осигуреници	161.944	155.213
Исправка на вредност на побарувања за премии	(62.678)	(56.403)
Вкупно побарувања	99.266	98.810
Доспевање на побарувањата:		
Недоспеани	65.216	61.326
Од 0-31 дена	11.201	10.075
Од 30-60 дена	7.698	7.318
Од 61-120 дена	13.986	15.347
Од 121-270 дена	11.604	18.083
Од 271-365 дена	3.657	4.732
Над 365 дена	48.582	38.332
	161.944	155.213

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

28 ДВИЖЕЊЕ НА ИСПРАВКАТА НА ВРЕДНОСТ НА ПОБАРУВАЊАТА ЗА ПРЕМИЈА, РЕГРЕСИТЕ И ОСТАНАТИТЕ ПОБАРУВАЊА

	Премија	Регреси	Останати	Вкупно
Почетна состојба 31.12.2015	66.213	9.180	7.159	82.552
Зголемување на исправката на вредност	12.022	13.155	56	25.234
Намалување на исправката на вредност	(21.833)	(13)	(14)	(21.859)
Крајна состојба 31.12.2016	56.403	22.323	7.202	85.927
Зголемување на исправката на вредност	12.182	3.659	257	16.098
Намалување на исправката на вредност	(5.907)	(11)	(53)	5.971
Крајна состојба 31.12.2017	62.678	25.971	7.406	96.055

29 ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2017	2016
Побарувања од НБО за учество во Гарантен фонд	5.321	4.498
Побарувања по основ на регрес	4.773	4.072
Побарувања по камати	5.895	6.193
Дадени аванси и други депозити	2.569	2.029
Побарувања по вработени	342	1.026
Други побарувања	945	195
купно	19.845	18.013

30 ПРОМЕНА НА ОДЛОЖЕНИТЕ ТРОШОЦИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	Вкупно
Почетна состојба 31.12.2015	16.284
Зголемување за годината	2.302
Намалување за годината	-
Крајна состојба 31.12.2016	18.586
Зголемување за годината	5.317
Намалување за годината	(1.975)
Крајна состојба 31.12.2017	21.928

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

31 ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2017	2016
Денарски сметки во банки	7.636	4.517
Благајна	81	56
Девизна сметка	371	417
Останати парични средства	207	174
Вкупно	8.295	5.164

32 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2017	2017	2016	2016
	Бр. на акции	(000) МКД	Бр. на акции	(000) МКД
Обични акции	52.500	322.963	52.500	322.963
Вкупно	52.500	322.963	52.500	322.963

Единствен сопственик на Друштвото е Кроација Осигурување д.д. Загреб. Акционерскиот капитал се состои од издадени и целосно уплатени 52,500 обични акции со номинална вредност од 100 ЕУР или вкупен износ од 322.963 илјади денари.

33 СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

На 31.10.2016 година од страна на Кроација ОСигурување д.д Загреб е одобрен и исплатен субординиран заем со цел да се подобри капиталната адекватност и развојот на Друштвото. Субординириот заем претпоставува во случај на стечај или на ликвидација на друштвото за осигурување, овие обврски ќе бидат исплатени пред измирување на обврските спрема акционерите на друштвото за осигурување и носителите на хартии од вредност со неопределен рок на доспевање, но по измирување на обврските спрема останатите доверители.

Субординираните обврски се на износ од 800.000 ЕУР со еднократно доспевање на истекот на кредитот, кој е во траење од 5 години со каматна стапка од 8,20% годишно.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

34 ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2017	2016
Резерви за преносни премии	187.161	182.958
Резерви за настанати и пријавени штети РБНС	102.873	99.676
Резерви за настанати и непријавени штети ИБНР	83.942	79.294
Резерви за бонуси и попусти	270	636
Вкупно бруто технички резерви	374.245	362.565
Дел за рео во резервата за преносни премии	(4.485)	(3.700)
Дел за рео во резервата за штети	(323)	(380)
Вкупно нето технички резерви	369.437	358.485

35 РЕЗЕРВИ ЗА ПРЕНОСНИ ПРЕМИИ, НЕТО

	2017	2016
Незгода	18.036	20.569
Каско	22.736	19.047
Имотни осигурувања	7.768	10.333
Пожар	9.011	7.916
Автоодговорност	124.673	117.634
Патничко осигурување	3.342	2.728
Транспорт	500	2.371
Правна помош	7	-
Општа одговорност	1.086	1.046
Резерви за неистечени ризици	-	1.314
Вкупно	187.161	182.958

36 РЕЗЕРВИ ЗА НАСТАНАТИ И ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ (РБНС), НЕТО

	2017	2016
Незгода	8.444	6.699
Каско	13.515	8.964
Имотни осигурувања	3.594	1.975
Пожар	337	1.086
Автоодговорност	74.266	78.502
Патничко осигурување	1.057	256
Транспорт	176	421
Општа одговорност	102	-
Резерви за директни и индиректни трошоци	1.382	1.774
Вкупно	102.873	99.677

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

37 РЕЗЕРВИ ЗА НАСТАНАТИ И НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ (ИБНР)

	2017	2016
Незгода	12.917	15.165
Каско	1.561	710
Имотни осигурувања	716	355
Пожар	319	96
Автоодговорност	68.198	61.844
Патничко осигурување	186	667
Транспорт	-	451
Општа одговорност	44	6
Вкупно	83.942	79.294

38 ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2017	2016
Обврски кон добавувачи	899	1.829
Обврски спрема НБО	99	1.496
Обврски за провизија за застапување	2.015	1.493
Обврски за противпожарен придонес и безбедност	1.932	1.877
Финансиски обврски	564	956
Останати обврски	1.716	1.266
Вкупно	7.225	8.917

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

39 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

a) судски спорови

Друштвото се јавува како тужена страна во поголем број на предмети од страна на физички и правни лица во вкупен износ од 133.148 илјади денари (2016: 170.899 илјади денари) по основ на надомест на штета. Овој износ го претставува тужбеното барање на осигурениците. Според проценката на Друштвото најголем дел од овие предмети имаат основа и се очекува да се исплати одредена сума, при што Друштвото има резервирано износ од 29.307 илјади денари.

Друштвото има судски спорови надвор од надоместите за штета во кои се јавува како тужена страна во износ од 6.889 илјади денари. За овие спорови не се издвоени резервации бидејќи Друштвото очекува да се решат во негова корист.

b) гаранции на други

Со состојба на 31 декември 2017, Друштвото има искористено банкарски гаранции дадени за учество на тендери во вкупен износ од 1.979 илјади денари (2016: 954 илјади денари).

v) хипотеки

Друштвото нема хипотеки или залози на својот имот за обезбедување на обврски

40 ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со својот акционер, неговите поврзани друштва, како и со членовите на Одборот на Директори како клучен менаџерски персонал на Друштвото.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2017	2016
<i>Кроација осигурување дд, Загреб</i>		
Субординиран заем	49.193	49.185
Трошоци за камата за субординиран заем	3.986	683
Пресметана камата	3.986	683
Добавувачи во странство	30	102
Трошоци за ликвидирани штети	25	25
Останати трошоци	445	-
Премија предадена во реосигурување	25.017	-
Промена на резерва на преносни премии	3.500	-
Провизија од реосигурување	1.510	-
Обврски за реосигурување	3.919	-
Резерви за преносна премија	3.500	-
Резерви за настанати штети-реосигурување	218	-
Бруто исплатени штети	1.232	

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
Белешки кон Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

Кроација Осигурување - Живот

Бруто полисирана премија	248	347
Попусти	9	15
Промена на резерва на преносни премии	21	18
Резерви за преносни премии	126	147
Однапред платени трошоци - осигурување	157	154
Трошоци за осигурување на менаџмент	171	154
Побарувања по основ на премија	73	18
Трошоци за надомест на штета	27	683

Кроација Лојд дд, Загреб

Премија предадена во реосигурување	-	-
Промена на резерва на преносни премии	-	-
Ликвидирани штети, дел за рео	-	2.229
Промена на резерва за штети	-	1
Одложени трошоци за премии -реосигурување	-	-
Резерви за настанати штети-реосигурување	-	6

Кроација здравствено осигурување, Загреб

Трошоци за стручна литература	-	4
-------------------------------	---	---

<i>Милениум осигурување, Београд</i>	_____	_____
Трошоци за ликвидирани штети	-	55
Расходи за надомести на членови на ОД	4.376	3.788

Побарувањата и обврските за реосигурување претставуваат побарувања и обврски спрема реосигурувачот Кроација Осигурање дд, Загреб.

Со поврзаното друштво Кроација осигурување Друштво за осигурување на живот АД Скопје има трансакции во врска со полиси за животно и неживотно осигурување.

41 НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2017 година - датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, не се настанати настани кои би можеле да предизвикаат корекции на овие финансиски извештаи, ниту пак материјално значајни настани кои наметнуваат потреба од промена на финансиските извештаи.